

Houten kikkers

Houten kikkers en klampen zijn in verschillende maten kant-en-klaar te koop. Maar je kunt ze natuurlijk ook zelf maken. Je hebt dan het voordeel dat je vorm en afmetingen zelf kunt bepalen.

Voor het maken van kikkers maak je een keuze uit essen, eiken of teak. Essen heeft de voorkeur omdat het een sterke, taai houtsoort is. Helaas is essen niet zo goed tegen vocht bestand en vraagt om een of andere bescherming. Eiken is ook sterk, alleen wat minder taai en moet eveneens goed in de lak gehouden worden. Essen en eiken koop je van Europese kwaliteit; de Amerikaanse soorten zijn minder sterk. Teak is makkelijker te bewerken en kan onbehandeld blijven maar omdat het hout nogal zacht is, zullen de kikkers wat sneller slijten. Het gebruik van andere houtsoorten is natuurlijk niet verboden, de genoemde zijn wel de meest gebruikte.

Verduurzamen

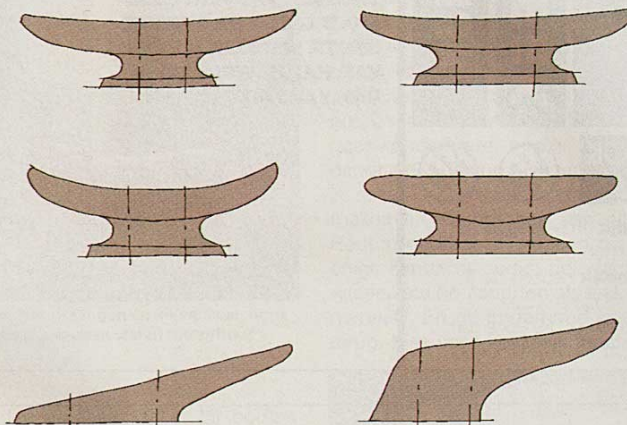
Als de kikkers klaar zijn kun je ze naar keuze tegen vocht beschermen door ze te oliën, te lakken of in de epoxy te zetten.olie zul je geregeld moeten bijwerken, de schurende werking van touwwerk beschadigt de olie al snel. Als je voor een blanke lak kiest, neem dan een PU-lak of een tweecomponentenlak. Deze lakken worden zo hard dat ze goed weerstand bieden tegen schurende lijnen. Dit laatste geldt natuurlijk ook voor epoxy.

Voor goede plaatsen zijn moeilijk algemene richtlijnen te geven anders dan dat kikkers een klein beetje schuin in de trekrichting moeten staan.

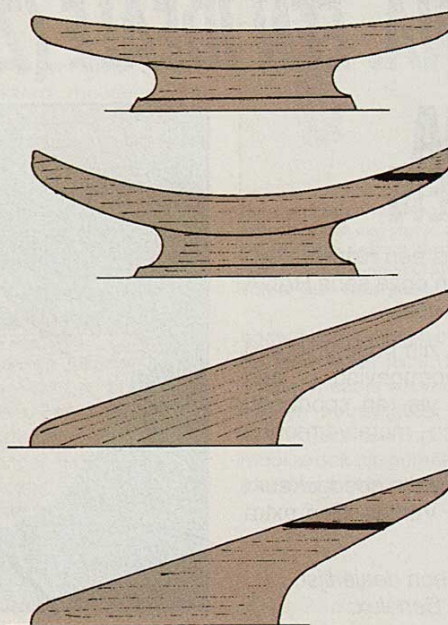
Gereedschap

Voor het werk moet je beschikken over een werkbank met bankschroef of een Workmate, een decoupeerzaag, een boormachine met een boor van circa twaalf tot vijftien millimeter, een ronde- en een halfronde rasp en dito vijlen. Gaat het om meer dan een enkel kikkertje, dan is een houten profielschaafje handig om sneller te werken en als het echt flinke aantallen worden, kun je niet meer om een bovenfrees heen.

Tekst en tekeningen: Gerrit van den Kommer.

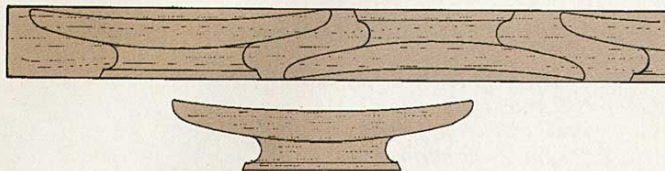

Het maken van houten kikkers of klampen begint met het schetsen van veel modellen. Daarbij moet je rekening houden met het karakter van je schip. Een robuust schip verdient een dito kikker en een slank scherp jacht vraagt een verfijnd exemplaar, maar maak ze vooral niet te klein. De kikker rechtsboven gebruiken we als voorbeeld.

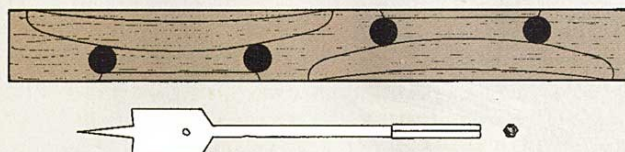

Niet alleen bij het ontwerpen kun je fouten maken, ook moet je letten op de houtdraad. De bovenste kikker is goed van model en de houtdraad loopt ook goed. Het exemplaar daar onder heeft een goede houtdraad, maar is wel verkeerd ontworpen. Er is maar weinig voor nodig om er een topje af te breken. De klamp daar weer onder is op beide punten goed, maar de onderste heeft weer een verkeerde houtdraad.

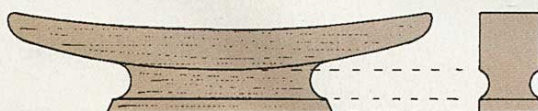
zelf maken

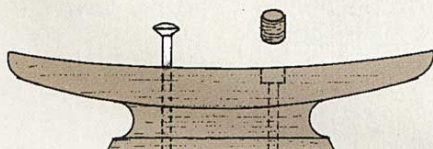
Met het triplex malletje (onder) teken je de kikkers om en om op het hout af. Zo kun je flink wat hout besparen. Let er op dat je een rechttradig stukje hout gebruikt.

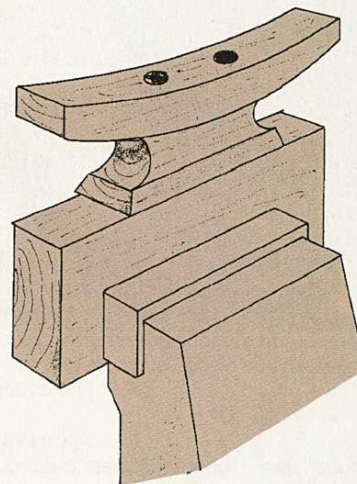
Met een highspeedboor ga je nu gaten boren (de donkergemerkte plaatsen). Doe dit van twee kanten om splinteren te voorkomen.

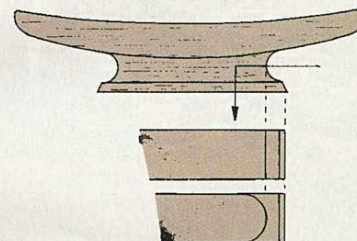
Als de gaten geboord zijn, zaag dan de kikkers met een decoupeerzaag in model. Zaag zo netjes mogelijk langs het lijntje. Met een ronde rasp maak je vervolgens een hulletje net boven de voet van de kikker. Beroepstimmerlui gebruiken een houten profielschaaf of een bovenfrees.

Voor je de kikker met behulp van een houtrasp verder in de vorm maakt, is het handig eerst de gaten voor de latere bevestiging te boren. Links zie je de oplossing als je de schroef- of boutkoppen zichtbaar laat; rechts afgedekt met een houten propje, de zogeheten blinde bevestiging.

Via de geboorde gaten schroef je de kikker op een plankje en dat zet je vast in de bank Schroef. Het in de juiste vorm raspen en vijlen gaat op deze manier heel makkelijk. Om splinteren te voorkomen, kun je de gaten van het blind schroeven tijdelijk met een vuren propje dicht maken, zonder lijm natuurlijk.

Met een ronde rasp vijl je de scherpe hoeken van de voet rond om te voorkomen dat straks de belegde lijnen snel slijten. Onder de kikker zie je twee doorsneden. De bovenste is nog recht en bij de onderste is het rond raspen klaar. Het ruige hout maak je met een ronde vijl wat gladder en schuurpapier doet de rest.

Ook verhaalklampen kan je heel goed zelf maken. Hoewel de vorm anders is maak je ze op dezelfde manier als kikkers. Omdat verhaalklampen duur zijn is hier ook enig financieel voordeel te behalen.